

Konsekvensbeskrivning som gäller Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens föreskrifter (IAFFS 2016:2) om ändring i inspektionens föreskrifter (IAFFS 2015:1) om övergång mellan stater

Föreskriftsrätt

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) har enligt 23 § förordningen (1997:836) om arbetslöshetskassor (LAKFo) möjlighet att meddela föreskrifter för verkställigheten av lagen (1997: 239) om arbetslöshetskassor och LAKFo. Föreskriftsrätten för 2 § i (IAFFS 2015:1) härleds således ur 23 § LAKFo. IAF har vidare enligt 31 § ALFFo möjlighet att meddela föreskrifter för verkställigheten av ALF och ALFFo.

Behov av ändringar

Med hänsyn till ny praxis¹ rörande betydelsen av rätten till ersättning för medlemskap i en arbetslöshetskassa finns behov av att ändra 2 § i (IAFFS 2015:1).

Det mest angelägna i det korta perspektivet är att förändra föreskriften så att den ligger i linje med praxis. I ett senare perspektiv bör behovet av föreskriften och vad den skall reglera utredas i ljuset av relevanta EU-regler. Den mer övergripande frågeställningen om bemyndigande att utfärda föreskrift i detta sammanhang bör också utredas närmare.

Förslag till ändring

2 § i IAFFS 2015:1 lyder:

En arbetslös person som omfattas av Rådets förordning (EG) 883/2004 artikel 65.5 a, och som har rätt till arbetslöshetsersättning enligt svensk lagstiftning, har rätt till inträde i den arbetslöshetskassa vars verksamhetsområde närmast motsvarar den sysselsättning han eller hon hade i arbetslandet.

¹ Kammarrättens i Sundsvall dom den 26 maj 2015 i mål nr 1483/15.

Det föreslås att satsen ”och som har rätt till arbetslöshetsersättning enligt svensk lagstiftning” tas bort.

2 § föreslås således få lydelsen:

En arbetslös person som omfattas av Rådets förordning (EG) 883/2004 artikel 65.5 a har rätt till inträde i den arbetslöshetskassa vars verksamhetsområde närmast motsvarar den sysselsättning han eller hon hade i arbetslandet.

Konsekvenser av förslagen ändring

IAF har bedömt att enbart den som har rätt till arbetslöshetsersättning ska ha rätt till inträde i en arbetslöshetskassa då artikel 65 i förordning 883/2004 (EU-förordningen) reglerar i vilket land en enskild ska erhålla förmåner. Den som är gränsarbetare eller oäkta gränsarbetare (anses bosatt i Sverige) ska erhålla förmåner i enlighet med lagstiftningen i denna medlemsstat (bosättningsstaten) som om han hade omfattats av denna lagstiftning under sitt senaste arbete.

Kammarrätten har dock i mål, 1483-15, avkunnad i Sundsvall den 26 maj 2015 meddelat att IAF:s föreskrift uppställer krav som går utöver bestämmelserna om inträde i LAK och att det därför var felaktigt att avslå ansökan om medlemskap på grunden att den sökande inte var ersättningsberättigad. Den föreslagna ändringen innebär att kravet i 2 § om rätt till ersättning enligt svensk lagstiftning för medlemskap i en arbetslöshetskassa tas bort.

Den föreslagna ändringen i föreskriften bedöms också få följande positiva konsekvenser:

- En helt arbetslös gränsarbetare/oäkta gränsarbetare som erhåller avgångsvederlag från sin tidigare arbetsgivare i ett annat medlemsland kan beviljas inträde i en svensk arbetslöshetskassa trots att tid med avgångsvederlag inte har tagit slut. Det blir inget glapp i medlemsvillkoret och den sökande kan få inkomstrelaterad ersättning när tiden med avgångsvederlag är slut.
- En helt arbetslös gränsarbetare/oäkta gränsarbetare som senast har arbetat i ett annat medlemsland och som direkt börjar studera, tar

längre semester, blir sjukskriven alternativt föräldraledig kan beviljas inträde i en svensk arbetslöshetskassa. Personen riskerar inte att vid arbetslöshet hamna på grundbeloppsnivån.

- Utförsäkrade personer inskrivna i Jobb- och utvecklingsgarantin och ungdomar inskrivna i jobbgarantin som tar ett kort arbete i ett annat medlemsland slipper att betala avgift till arbetslöshetsförsäkringen i två länder eftersom de kan beviljas inträde när det utländska arbetet upphör trots att de återigen skriv in i Jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar. Nivån i deras aktivitetsstöd sjunker inte.

Överensstämmelse med Sveriges medlemskap i EU

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten

Alternativa lösningar

Det saknas alternativa lösningar, eftersom bindande föreskrifter måste ändras genom föreskrifter.

Målgrupp

Föreskrifterna riktar sig främst till arbetslöshetskassorna och de allmänna förvaltningsdomstolarna. Föreskrifterna riktar sig även till enskilda.

Ikraftträdande

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2016.

Kontaktpersoner

Helén Johansson, rättsenheten, tfn 0150 - 48 70 82

Jörgen Gyllenblad, rättsenheten, tfn 0150- 48 70 33